

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır'ın Sur ilçesinde yer alan İskender Paşa Konağı, 1551 yılında Osmanlı valisi İskender Paşa tarafından inşa ettirilmiş olup hem tarihi hem de mimari açıdan büyük bir öneme sahiptir. Geleneksel Diyarbakır evlerinin en güzel örneklerinden biri olan yapı, bazalt taşlarından inşa edilmiş ve haremlik-selamlık bölümleri ile dönemin yaşam tarzını yansıtmaktadır. Konağın avlusunda bulunan yaklaşık 400 yıllık çınar ağaçları ve iç mekândaki 40'a yakın oda, tarihî bir atmosfer sunmaktadır.

Konağın bulunduğu bölge, UNESCO Dünya Kültür Mirası Geçici Listesi'nde yer alan Diyarbakır Surları ile bütünleşmiştir. Bu durum, konağı hem yerel halk hem de yabancı turistler için önemli bir cazibe merkezi haline getirmiştir. Ancak, 2023 yılında yapılan restorasyon sırasında konağın özgün taş kapısının korumaya alındığı, ancak restorasyon sonrası yerine takılmadığı ve kaybolduğu iddiaları kamuoyuna yansımıştır. Bu tür iddialar, hem tarihî eserlerin korunmasına dair endişeleri artırmakta hem de kamu vicdanını yaralamaktadır.

Tarihî eserlerin restorasyon sürecinde ortaya çıkan ihmaller, bu eserlerin geri döndürülemez şekilde zarar görmesine veya kaybolmasına neden olmaktadır. Bu nedenle, İskender Paşa Konağı'na ait taş kapının durumu hakkında kamuoyunu bilgilendirmek ve gerekli incelemelerin yapılmasını sağlamak büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Diyarbakır Sur ilçesinde yer alan İskender Paşa Konağı'na ait taş kapının restorasyon sırasında korumaya alındığı ve restorasyon sonrasında yerine takılmadığı iddiaları doğru mudur?
2. Eğer doğruysa, söz konusu taş kapı şu anda nerede bulunmaktadır ve hangi kurumun denetimindedir?
3. Restorasyon sürecinde taş kapının korunması ve yerine monte edilmesi ile ilgili hangi önlemler alınmıştır?

4. İskender Paşa Konağı'na ait taş kapının restorasyon sürecinde kaybolduğu iddiası ile ilgili herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır?
5. Bu kayıp iddialarına ilişkin bir denetim ya da soruşturma başlatılmışsa, şu ana kadar elde edilen bulgular nelerdir? Sorumluların tespiti durumunda hangi yasal yaptırımlar uygulanacaktır?
6. İskender Paşa Konağı gibi tarihi yapıların restorasyon süreçlerinin denetimi kim tarafından yapılmaktadır? Bu denetimlerdeki aksaklıkların önlenmesi adına bir çalışma yapılmakta mıdır?
7. Taş kapının yerine takılmaması durumunda tarihi eserin özgünlüğünün bozulması ile ilgili bir inceleme veya değerlendirme yapılmış mıdır?
8. İskender Paşa Konağı'nın restorasyon projesini üstlenen firma veya yüklenici kimdir? Bu firmaların geçmiş projeleri ve yeterlilikleri nasıl değerlendirilmiştir?
9. Restorasyon projesi sürecinde bir uzman heyet görevlendirilmiş midir? Görevlendirildiyse bu heyetin raporları kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?
10. Söz konusu taş kapı, restorasyon öncesinde tarihi eser envanterine kayıtlı mıydı? Eğer kayıtlıysa, kaybolması durumunda sorumlular hakkında nasıl bir işlem yapılacaktır?
11. Konağın UNESCO Dünya Mirası Kalıcı Listesi'ne alınması için bakanlık tarafından herhangi bir girişimde bulunulmuş mudur?